

ФОРМОУТВОРЕННЯ

Викладач: кандидат мистецтвознавства, доцент Коваль Лідія Михайлівна

Кафедра: дизайну, VI корпус ЗНУ, 2^й поверх

E-mail: koval-lida-design@ukr.net

Телефон: (061) 228-76-47

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), додатки Telegram та Viber (мобільний номер телефону за індивідуальним запитом студента)

Освітня програма:	Графічний дизайн						
Рівень вищої освіти:	Бакалавр						
Статус дисципліни:	Вибіркова						
Кредити ECTS	5	Навч. рік:	2021–22	Рік навчання	3	Тижні	14
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів¹	8	Лекційні заняття – 14 Лабораторні заняття – 42 Самостійна робота – 94			
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс у Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=11650						
Консультації: особисті – середа, з 14:00 до 16:00, кафедра дизайну, VI корпус ЗНУ, 2 ^й поверх; за попередньою домовленістю – Zoom.							

ОПИС КУРСУ

Мета курсу «Формоутворення» полягає в адаптації мислення та візуального сприйняття студентів відповідно до фахових вимог та потреб і одержання ними початкових проєктно-технічних навичок роботи з формою, площиною, простором, естетичними засобами композиційної гармонізації формально-логічних об'єктів. Ядро курсу – серія практичних вправ, що виконуються в лабораторних умовах, головним завданням яких є отримання студентами практичних навичок у використанні та вільному оперуванні закономірностями формоутворення, що дозволять студенту надалі створювати різноманітні форми відповідно проєктних завдань.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредиту ECTS)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

- розробляти тривимірні структури із заданими властивостями;
- аналізувати форму різноманітних об'єктів, їх пропорції, взаємне розташування та взаємозв'язок частин і елементів;
- свідомо використовувати прийоми та засоби композиції для створення власних самостійних рішень;
- правильно організовувати робочий процес, користуватися графічними і макетними матеріалами та інструментами;
- виражати свою думку графічними методами за допомогою ескізів.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації навчального матеріалу, плани практичних занять, вказівки до виконання індивідуальних творчих проєктів, розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=11650>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (максимум 60 балів):

Обговорення/аудиторна дискусія (макс. 0,5 бала) – в кінці лекційного заняття (кількість контрольних заходів – 7).

Перевірка творчих завдань (макс. від 5 до 10 балів, відповідно до складності завдання) – по завершенню вивчення змістового модуля.

Критерії оцінювання творчих завдань: концепція, оригінальність композиції, форми – 50% від максимальної кількості балів, передбаченої для даного завдання; акуратність виконання – також 50%.

Підсумкові контрольні заходи (максимум 40 балів):

Підсумковий контроль – (макс. 40 балів), проводиться у вигляді перегляду виконаних студентом навчальних завдань, який включає: підготовку їх експозиції (макс. 20 балів); підготовку мультимедійної презентації, створеної з фотозображень виконаних завдань, у супроводі короткої доповіді студента щодо процесів і етапів проведеної роботи (макс. 20 балів).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (максимум 60%)			
Змістовий модуль 1	<i>Вид теоретичного завдання: обговорення теми лекції, аудиторна дискусія</i>	тиждень 1	0,5
	<i>Вид практичного завдання: виконання паперових елементів</i>	тиждень 1, 2	5
Змістовий модуль 2	<i>Вид теоретичного завдання: обговорення теми лекції, аудиторна дискусія</i>	тиждень 3	0,5
	<i>Вид практичного завдання: виконання рельєфів</i>	тиждень 3, 4	5
Змістовий модуль 3	<i>Вид теоретичного завдання: обговорення теми лекції, аудиторна дискусія</i>	тиждень 5	0,5
	<i>Вид практичного завдання: виконання шести правильних фігур в об'ємі</i>	тиждень 5, 6	5
Змістовий модуль 4	<i>Вид теоретичного завдання: обговорення теми лекції, аудиторна дискусія</i>	тиждень 7	0,5
	<i>Вид практичного завдання: виконання лінійно-конструктивних ескізів (не менше 15) та паперового макета однієї з фігур</i>	тиждень 7, 8	5
Змістовий модуль 5	<i>Вид теоретичного завдання: обговорення теми лекції, аудиторна дискусія</i>	тиждень 9	0,5
	<i>Вид практичного завдання: виконання ескізів та креслень фігур і на їх основі – тривимірних об'єктів</i>	тиждень 9, 10	6,5
Змістовий модуль 6	<i>Вид теоретичного завдання: обговорення теми лекції, аудиторна дискусія</i>	тиждень 11	0,5
	<i>Вид практичного завдання: виконання графічних чорно-білих композицій</i>	тиждень 11, 12	10
Змістовий модуль 7	<i>Вид теоретичного завдання: обговорення теми лекції, аудиторна дискусія</i>	тиждень 13	0,5
	<i>Вид практичного завдання: виконання тривимірних композицій</i>	тиждень 13	10
Змістовий модуль 8	<i>Вид практичного завдання: виконання тривимірних композицій</i>	тиждень 14	10
Підсумковий контроль (максимум 40%)			
<i>Підсумкове практичне завдання, його публічна презентація</i>			40
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Прийоми роботи з папером			
Тиждень 1 <i>Лекція 1</i>	<i>Базові прийоми роботи з папером</i>	Обговорення теми лекції, аудиторна дискусія	0,5
Тиждень 1 Лабораторна 1	Передбачає виконання 16-ти невеликих окремих елементів, які наклеюються на аркуш ватману розміром 200 x 300 мм	Виконання паперових елементів	5
Тиждень 2 Лабораторна 2			
Тиждень 2 Лабораторна 3			
Змістовий модуль 2. Види рельєфів			
Тиждень 3 <i>Лекція 2</i>	<i>Види рельєфів, які створюються з паперу</i>	Обговорення теми лекції, аудиторна дискусія	0,5
Тиждень 3 Лабораторна 4	Передбачає виконання 12-ти рельєфів розміром 60 x 60 мм, які	Виконання рельєфів	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 4 Лабораторна 5	далі клеяться на аркуш паперу формату 200 x 300 мм.		
Тиждень 4 Лабораторна 6	Розміщуються моделі в чотири групи, по три рельєфи в кожній		
Змістовий модуль 3. Правила склеювання фігур			
Тиждень 5 Лекція 3	<i>Правила склеювання основних правильних об'ємних фігур</i>	Обговорення теми лекції, аудиторна дискусія	0,5
Тиждень 5 Лабораторна 7	Включає виконання шести основних правильних фігур в об'ємі: куб, тригранна призма, тригранна піраміда, чотиригранна піраміда, циліндр, конус	Виконання в об'ємі шести правильних фігур	5
Тиждень 6 Лабораторна 8			
Тиждень 6 Лабораторна 9			
Змістовий модуль 4. Уявлення тривимірних об'єктів			
Тиждень 7 Лекція 4	<i>Уявлення тривимірних об'єктів замкнутого типу за однією ортогональною проекцією</i>	Обговорення теми лекції, аудиторна дискусія	0,5
Тиждень 7 Лабораторна 10	Полягає в тому, щоб на основі відомих фігур знайти більш складні за структурою, оригінальні рішення відносно замкнутої об'ємної форми, але так, щоб одна чи більше ортогональних проєкцій нового об'єкту мали вигляд квадрата або рівностороннього трикутника	Виконання лінійно-конструктивних ескізів (не менше 15) та паперового макета однієї з фігур	5
Тиждень 8 Лабораторна 11			
Тиждень 8 Лабораторна 12			
Змістовий модуль 5. Креслення, розгортки та моделі			
Тиждень 9 Лекція 5	<i>Креслення, розгортки та моделі авторських тривимірних об'єктів</i>	Обговорення теми лекції, аудиторна дискусія	0,5
Тиждень 9 Лабораторна 13	Для того, щоб виконати модель за зображенням на ескізі, спочатку необхідно зробити відповідне креслення фігури в трьох видах, а потім за конкретними розмірами виконати тривимірний об'єкт	Виконання ескізів та креслень фігур і на їх основі – тривимірних об'єктів	6,5
Тиждень 10 Лабораторна 14			
Тиждень 10 Лабораторна 15			
Змістовий модуль 6. Взаємозв'язок крапок і ліній із площиною			
Тиждень 11 Лекція 6	<i>Взаємозв'язок крапок і ліній із площиною: однорідність плоскої поверхні; зміна тональності</i>	Обговорення теми лекції, аудиторна	0,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

	<i>площини; оптичні ілюзії, деформація площини; залежність масштабного сприйняття площини від її членування</i>	дискусія	
Тиждень 11 Лабораторна 16	На основі типових станів геометричного виду площинної форми (крапка, лінія) передбачається виконання таких графічних чорно-білих композицій: композиція, що складається з одиничних крапок; створення площинних композицій (растрів) із крапок і крапкових групувань; композиція, що складається з одиничних ліній; створення площинних композицій (растрів) із ліній та лінійних групувань із досягненням різноманітних візуальних ефектів. Розмір аркушів паперу, на яких будуть представлені роботи, – 300 x 400 мм; розмір растрів – 60 x 60 мм	Виконання графічних чорно-білих композицій	10
Тиждень 12 Лабораторна 17			
Змістовий модуль 7. Взаємозв'язок крапок, ліній і площин із простором			
Тиждень 12 Лекція 7	<i>Взаємозв'язок крапок, ліній і площин із простором при організації (структуризації) тривимірного об'єкта; зорове враження легкості, ваги, замкнутості, відкритості, пластичності, жорсткості, динамічності, статичності та інше; залежність масштабного сприйняття об'єму від кількості та розмірів першоелементів</i>	Обговорення теми лекції, аудиторна дискусія	0,5
Тиждень 13 Лабораторна 18	Передбачає створення тривимірних композицій на основі правильних об'ємних геометричних фігур із використанням першооснов форми (крапок, ліній, площин у різноманітних кількостях і варіаціях): тільки крапкових елементів; тільки лінійних елементів. Спочатку здійснюється розробка ескізних варіантів, потім для найкращих з них виконуються моделі розміром 110 x 130 мм	Виконання тривимірних композицій	10
Тиждень 13 Лабораторна 19			

Змістовий модуль 8. Створення тривимірних композицій			
Тиждень 14 Лабораторна 20	Передбачає створення тривимірних композицій на основі правильних об'ємних геометричних фігур із використанням першооснов форми (крапок, ліній, площин у різноманітних кількостях і варіаціях): тільки площин; усіх видів першоелементів.	Виконання тривимірних композицій	10
Тиждень 14 Лабораторна 21			

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. *Основи композиції (геометричні аспекти художнього формоутворення) : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів.* Київ : Каравела, 2004. 304 с.
2. *Дизайн: Словник-довідник / Ін-т проблем сучасн. мист-ва НАМ України; за ред. М. І. Яковлева; упоряд.: Ю. О. Іванченко, О. І. Ваврик, О. Г. Бросаліна та ін.; редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), І. Д. Безгін, Г. І. Веселовська та ін.* Київ : Фенікс, 2010. 384 с.
3. *Методичні вказівки по виконанню навчальних завдань в матеріалі папір, картон. Для студентів 2-го курсу денного і заочного відділень спеціальності 6.020207 «Дизайн» / укл. Є. Я. Рагулін.* Харків : ХДАДМ, 2008. 12 с.
4. *Методичні вказівки до виконання підготовчих вправ по роботі з папером для студентів усіх форм навчання спеціальності 7.020210 з дисципліни «Основи формоутворення» I частина / укл. М. Г. Дудник, О. І. Демиденко.* Запоріжжя : ЗНТУ, 2002. 76 с.
5. *Методичні вказівки до виконання підготовчих вправ на тему «Точка, лінія, площина» для студентів усіх форм навчання спеціальності 7.020210 «Дизайн» з дисципліни «Основи формоутворення» II частина / укл. М. Г. Дудник, О. І. Демиденко.* Запоріжжя : ЗНТУ, 2002. 58 с.
6. Даниленко В. Я. *Основи дизайну : навч. посібник.* Київ : ІЗМН, 1996. 92 с.
7. Elam K. *Geometry of Design.* Princeton Architectural Press, 2001. 96 p.
8. Gualdoni F. *Art. The Twentieth Century.* Milano, Italy : Skiraeditore, 2008. 559 p.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим; практичні завдання мають бути виконані перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно (у формі співбесіди за питаннями або шляхом тестування), письмово та через виконання індивідуальних творчих завдань. При наявності 35 балів поточного контролю, студент допускається до підсумкового контролю (заліку).

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються здобувачами вищої освіти під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck.

Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути процитовані з посиланням на автора! Роботи, в яких буде виявлено плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки до розгляду не приймаються і не зараховуються. До таких студентів можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ у додатку до силабусу).

Кожен студент має обов'язково враховувати сучасні стандарти академічної доброчесності, базисом якої є глибоке усвідомлення ним соціально-моральної відповідальності за свої дії, максимальна об'єктивність, сумління, чесність, принциповість, вимогливість. Здобувач вищої освіти має усвідомлювати, що академічна доброчесність є тим моральним ядром, яке регулюватиме просування цінностей етики в освітній спільноті і буде рушієм у формуванні позитивного іміджу закладу загалом, й кожного учасника освітнього простору зокрема.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, Studopedia тощо є неприпустимим.

Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Електронні пристрої (мобільні телефони, планшети, ноутбуки тощо) можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням із викладачем). В інших випадках – телефон вимикається на беззвучний режим, і ним не користуються під час занять.

При виконанні письмових заходів контролю (тестування, самостійних і контрольних робіт, іспитів) застосування гаджетів заборонено. У разі порушення – роботу буде анульовано без права перекладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень, а також електронна пошта: koval-lida-design@ukr.net. Відповіді на запити студентів надаються викладачем упродовж трьох робочих днів.

²Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни**

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020–2021 н.р. (*зінеприсилання на сторінку сайту: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html*)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzslu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання в ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9yfw9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061) 228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу в разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, надішліть листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ – moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна;
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ – alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>